

בנו רותנברג

הצורך בהפיכה נפשית בקרב עולי תימן

שכם לקליטת עולי תימן. ותיקי העדה התימנית בארץ הוכיחו בימי מלחמת השחרור רוח נכונות וגבורה בשדה הקרב. איה הנוער הזה כעת? מדוע הם אינם יוצאים כשליחים למחנות עז-לי תימן כדי להסביר ולהדריך, לעזור לפקידים המעטים בעבודתם? ראיתי מקרה מוזעזע, כשרופא ואחות ניסו להי עביר ילד חולה לבית-חולים במחנה עצמו והיה צורך בשכנוע רב — ויותר מזה — כדי להתגבר על התנגדות ההורים, שלא רצו להפרד מהילד. יודעים אנחנו שאלפי משפחות בארץ נרשמו לקבלת ילדי תימן לביתם לחודשי החורף הקשים, אך ההורים סירבו למסור את ילדיהם. על הנוער התימני הותיק לדעת שגורל עולי תימן בידיהם. רק הם מסוגלים לחולל את המהפכה הנפשית-רוחנית בקרב העולים החדשים. כשראיתי את עולי תימן ברדתם מהאוויר רון התרשמתי מהדרת הכבוד של האדם שבהם. כמה נשתנו הדברים במחנה העולים אחרי ישיבה של מספר חודשים!

אנציו סירני, אילו היה בקרבנו, כיום היה מראה את הדרך. הוא בא מהגולה וחזר לגולה למען עמו, למען תקומתו וכבודו. על הנוער התימני לראות בו את הסמל, ועליו לעשות מה שהיה עושה כל נוער טבעי ובריאי: ללכת בדרך ההתנדבות, לתת יד בימי צרה אלה.

ההצדקה בימי המנדט, אך על כל פנים לא היום. לא תצמח לנו כל טובה בהרדמת הקהל. אין זה די להודיע על מינוי ועדת חקירה מבלי לפרסם לאחר זמן מה את תוצאותיה.

במחנה בראש העין התהלכו ילדים יחפים בתוך השלג, אמהות נשאו תינוקות ערומים למחצה, כשרגליהן עטורי פות בניר עתון. יודע אני שחילקו נעלים לכל העולים וראיתי ילדים יחפים, כשנעליהם עמדו לצידם. בחדר האוכל אין שולחנות וכסאות, ישנו אשנב שדרכו מחלקים את האוכל לסיירים וקופסאות פח; העולים אוכלים באהליהם. חלוקת אוכל זו מלווה צעקות וריב. המקום מלוכלך וגם סירי האוכל אינם נקיים. אלה הם קווים בודדים של תמונה כללית עגומה מאד, המצטיירת לעיני המבקר במחנה עולים זה. אומרים לי שהתנאים הקשים, הצפיפות וחוסר הידיעה של העולים בדיברם אלמנטריים ביותר הם הגורמים לתנאים אלה. בשום אופן אין לקבל טענה זו. עולי תימן זקוקים ליותר מאוכל ומשיכות. הם זקוקים בראש וראשונה לשליחים. שמענו בימים אלה תלונות קשות, ועל פי רוב מוצדקות, מנציגי התימנים בארץ, ויודע אני שקיימת הפליה קשה כלפי העליה מתימן, הן בנוגע לשיכון והן בנוגע לחלוקת עבודה. אולם נציגי התימנים לא הראו לנו שביכולתם וברצונם להטות

דיע מבעוד מועד על התקרבות גל קור. משום כך אין כאן כבר העשוי לשכנוע, כי הפעם, כבמקרים אחרים, לא היתה הזנחה שאין לה כפרה. כי שמיכות, הנמצאות במחסן, אפשר היה לחלק לפני הקור ולא לאחר בואו, שעה שכבר קפאו אושים במחנות, ואם יטענו שלא הועמדו לרשות הסוכנות שמיכות במידה מספקת, אפשר היה לאסוף מספר גדול של שמיכות מתושבי הארץ, שלא פעם הוכיחו את נכונותם למפעלים דומים.

רופא מחנה ראש העין והאחות האחראית אמרו לי ולשני עתונאים אחרים שהיו בחברתי, שארבע נפשות קפאו מקור באותו לילה עד מותן. כן סיפרו לנו, כי לדאבונו יש חשש למקרים רבים של דלקת ריאות וכיוצא באלה בעקבות הקור. סופר ה"פלטין פוסט" מסר בעתוננו את דברי הרופא והאחות, אך לתמהוני הרב באה למחרת הכחשה רשמית לדברים שנתפרסמו, כאילו שלא נאמרו מעולם. ההודעה הרשמית איננה מכחישה את דבר מותם של ארבע נפשות בלילה סופת השלג, ומטבירה את סיבות המקרה כמחלות.

אין טעם להתפלמס על עצם המקרה. לא אחת נודמן לי לשמוע בעבודתי את ההערה: "אל תזכיר זאת בעתון, כי אין הדבר נאה". ואני, כאותה המדינה, אומר: לא זו הדרך לפתור בעיות. גישה כזאת אולי היה בה משהו מן

בגבעת ברנר התקיים לפני ימים מספר טקס אזכרה לאנציו סירני. קור חזק שרר באולם הגדול, אך הקהל ישב והקשיב ברטט לדבריו של שר החוץ, משה שרת, על אותה דמות נפלאה, שבאה אלינו מן הנכר לבנות ארץ ועם, וחזר לנכר על מנת ללחום על כבודו של אדם ועולם.

בשעת טקס האזכרה החלו נופלים על הבמה פתיתי שלג בודדים, שהרוח העיפה אותם לתוך האולם. שכן בחוץ התחילה בינתים סופת שלג. כשיצאנו מן האולם ראינו להפתעתנו נוף חורף פי מושלג. ונדמה היה לנו, שזהו ההמשך הטבעי הרצוף לדברי משה שרת על אנציו.

לפתע התפרצה מתוך אחד הבתים הסמוכים קבוצת ילדים כהיפנים, ילדי תימן ואפריקה הצפונית, שלא ראו שלג מימיהם. יחפים ובפיוזמות קפצו לתוך השלג והתחילו לשחק בו תוך צעקות: "זה שורף, זה שורף!" ומיד חזרו לחדריהם.

כולנו הרהרנו אותה שעה על מה נות העולים. ידענו שהשלג גרוע שמחה ושעשועים, אולם יחד עם זה גם לסבל ולנוזקים רבים.

למחרת יצאתי למחנה עולים של עולי תימן בראשהעין, שבו יושבים כחמשה עשר אלף איש. מחנה זה זכור לי מימי השטפונות האחרונים, אף סבור הייתי שמאו השתפרו התנאים במידת-מה. לצערי נתאכזבתי שוב. מצאתי את האלים רבים שנפלו תחתם מעומס השלג לאחר שהדייריים פוגו מהם. דבר זה קשה היה למנוע, איש לא התכוון לשלג כזה. אולם, לקור אפשר ואפשר היה להתכונן, שכן יש למדינה שירות מיטריאולוגי מפותח ויעיל, שהי-

תקליטים
באר, כשהובן, אופרות,
אופרטות, ולסי, רקודים
רדיו אוניון - רוברס
רח' דינגוף 116, תל-אביב